

REMISSYTTRANDE

Datum
2026-03-18

Dnr
2026/1838

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Lagrådsremissen Elektronisk övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd för barn och unga (Departementets diarienummer S2026/00342)

Justitiekanslern har tagit del av förslagen i lagrådsremissen och har följande synpunkter.

Förslagen om elektronisk övervakning av barn och unga innebär ett betydande intrång i rätten till privatliv och personlig integritet. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket och 20 § första stycket regeringsformen får skyddet för den personliga integriteten endast begränsas genom lag. Även artikel 8 i Europakonventionen innefattar ett skydd av personlig integritet som kan begränsas genom lag. Denna reglering innebär att det ställs vissa minimikrav på precision och tydlighet i en lagtext som ska begränsa rättigheten i fråga.

I remissen, läst tillsammans med Ds 2024:30, anges ett antal beteenden som ska kunna bedömas som att barnet eller den unge antingen är, eller riskerar att bli, involverad i brottslighet. En stor del av dessa beteenden är vagt beskrivna och skildrar beteenden som kan stämma in på en mycket stor grupp barn och unga. Det bör i detta sammanhang beaktas att tonåren är en tid när många unga testar gränser och kan ha beteenden som är utmanande, men som inte behöver vara tecken på en begynnande involvering i kriminalitet.

Justitiekanslern ser mot denna bakgrund en risk för att de bedömningar lagen kräver kan komma att baseras på andra omständigheter än själva beteendet och att problem i likabehandlingshänseende kan uppkomma. Ett minimikrav för ett så ingripande beslut som övervakning är att det grundas på ett tydligt, och någorlunda konkretiserat, riskbeteende hos barnet eller den unge. Justitiekanslern anser att det ifrågasätts om remissens lagförslag är tillräckligt tydligt och precist i angivandet av de kriterier som ska vara uppfyllda för att beslut om övervakning ska få fattas.

Vid en jämförelse av författningskommentaren i Ds 2024:30 och lagrådsremissens författningskommentar framkommer dessutom flera skillnader i hur begreppet *involverad i brottslighet* beskrivs, vilket skapar en

osäkerhet kring tolkningen av ett centralt begrepp i lagförslaget. Därtill finns det en otydlighet i beskrivningen av vilket beteende som medför att barnet eller den unge ska anses vara *involverad* i brottslighet och vilket beteende som i stället ska bedömas som en *risk* för sådan involvering. Detta bör förtydligas i den fortsatta beredningen.

Förslaget innebär att barn och ungdomar i princip kan bli föremål för elektronisk övervakning i totalt åtta år, mellan 13 och 21 års ålder. Med beaktande av att övervakningen i sig är en ingripande åtgärd anser Justitiekanslern –i linje med vad som tidigare har övervägts – att det bör finnas en tidsgräns för hur länge barnet eller den unge som längst ska kunna stå under elektronisk övervakning.

Ärendet har föredragits av kanslerjuristen Sofia Örning. I ärendets beredning har även byråchefen Martin Mörk deltagit.

Thomas Bull